

Nr 289.

Av herr **Åman m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönerreglering för övningslärare m. m.

Kungl. Maj:ts proposition nr 136 ang. lönerreglering för övningslärare m. m. omfattar bl. a. förslag till lönegradsplaceringar för lärare i kvinnlig och manlig slöjd. Löneläget för nämnda grupper anges i propositionen sålunda:

Tjänster	Nuläget	Sakkunniga	Dep.-chefen
Kvinnlig slöjd:			
vid kvinnligt folkskoleseminarium	22	23	23
vid statens skolköksseminarium	20	23	23
vid kommunal flickskola och statens normalskola	20	18	18
vid allmänna läroverk och manligt seminariums övningsskola	20	16	16
vid läroanstalter för dövstumma	19	16	16
vid folk- och fortsättningsskolan	—	16	16
Manlig slöjd:			
vid manligt folkskoleseminarium	22	23	23
vid kvinnligt seminariums övningsskola, allmänna läroverk och högre kommunala skolor			
högre kompetens	20	18	18
lägre »	20	16	16
vid folk- och fortsättningsskolan			
högre kompetens	—	18	18
lägre »	—	16	16

Lärare i kvinnlig slöjd vid bl. a. allmänna läroverk samt folk- och fortsättningsskolor ha, såsom synes i propositionen, föreslagits bli placerade i lönegrad 16. För de allmänna läroverkens del innebär detta *en sänkning med icke mindre än fyra lönegrader*. Lärare i manlig slöjd vid nämnda skolformer ha föreslagits bli placerade i lönegrad 18 (vid lägre kompetens lönegrad 16).

Ett stort antal av de myndigheter, som avgivit yttrande över lärarlönesak-kunnigas förslag, har uttalat, att lärare i kvinnlig slöjd i lönehänseende böra lik-

ställas med lärare i manlig slöjd. Sålunda ha skolöverstyrelsen, statskontoret, allmänna lönenämnden, federationen Sveriges allmänna folkskoleförening, Tjänstemännens centralorganisation och övningslärarorganisationerna uttalat sig för sådan likställighet.

I anledning härav få motionärerna anföra följande.

Lärare i manlig slöjd. Det måste framhållas såsom synnerligen angeläget, att löneställningen för slöjdlärare blir sådan, att denna lärarbana drager till sig skickliga yrkesmän. 1941 års lärarlönesakkunniga ha i sitt betänkande även understrukit betydelsen härav. Med de krav rörande utbildningen, som de sakkunniga framfört och som jämväl propositionen anknyter till, kräver enbart utbildningen för utförande av gesällprov i regel en tid av fyra år. Härutöver kompletterar en blivande slöjdlärare i regel sin utbildning med praktiskt arbete hos hantverkare samt teoretiska studier. Med nuvarande arbetsmarknadsförhållanden, den stora efterfrågan på yrkesutbildad arbetskraft och de särskilt inom industrien förefintliga goda löne- och befordringsförhållandena kan man redan nu konstatera, att den bästa och lämpligaste arbetskraften lockas till mera lönande anställningar. Vi få därför hävda, att en tillfredsställande rekrytering till den manliga slöjdläraryrket icke erhålles genom en lägre lönegradsplacering för manliga lärare än lönegrad 19. Den föreslagna differentieringen kan under nuvarande förhållanden godtagas såsom en övergångsform. I den mån denna kommer att tillämpas, få vi dock föreslå, med hänvisning till vad ovan anförts, att sådan lärare placeras i lägst lönegrad 17.

Lärare i kvinnlig slöjd. Den förhållandevis låga lönegradsinplaceringen för lärare i kvinnlig slöjd synes förorsakad endast av den omständigheten att dessa lärartjänster uppehållas av kvinnor. Arbetsuppgifterna måste emellertid anses vara av så kvalitativt lika karaktär, att synnerligen starka skäl tala för att lärare i manlig och kvinnlig slöjd jämställas i lönehänseende. Dessa lärare undervisa båda elever på samma åldersstadium, varför arbetsuppgifterna ur pedagogisk synpunkt måste anses vara lika krävande för båda grupper. Såväl enligt nuvarande förhållanden som enligt förslaget avses båda grupperna erhålla lika lång tjänstgöringsskyldighet.

Utbildningstidens längd är vid slöjdseminarium liksom vid skolköksseminarium för närvarande två år. Härtill kommer en förberedande kurs på ett halvt år. Fordringarna på föregående skolutbildning äro normalskolekompetens eller realexamen. Innan sökande vinner inträde vid seminariet kräves som regel en förutbildning om minst ett år. Kostnaderna för dessa studier hålla sig i regel kring tio à tolv tusen kronor.

Ur rent nationalekonomiska synpunkter måste det vara av utomordentlig betydelse att våra blivande husmödrar äga god kännedom om de textilier, som de dagligen handskas med, så att de erhålla den bästa möjliga praktiska och ekonomiska nytta av sina inköp och sin förbrukning. Stora summor kunna inbesparas till vårt land, om husmödrarna kunna lära sig att på ett rätt sätt

tillvarata de resurser, som i skilda lägen stå dem till buds. Icke minst ur denna synpunkt är det av stor vikt att den kvinnliga slöjdundervisningen värdesättes på sådant sätt att den kan locka de bästa krafterna.

I anledning av vad här ovan anförts föreslå vi sålunda,

att lärare i kvinnlig och manlig slöjd jämställas i lönehänseende samt att de placeras i lönegrad 19.

Stockholm den 1 april 1948.

Valter Åman.

Ernst Hage.

Rob. Krügel.

Gustaf Velandér.

E. A. Lindblom.

Bengt Elmgren.

Emil Petersson.

John Sandberg.

Elon Andersson.

Ebon Andersson.

L. Tjällgren.

Olof Löthner.

H. Sten.

H. Weiland.

Ingrid Osvald.

S. G. W. Wahlund.

Hugo Osvald.

Ulla Lindström.

Hardy Göransson.

Knut Hesselbom.

Axel Uhlén.
